

PRIVĀTĪPAŠUMA VISU RISKU APDROŠINĀŠANAS

NOTEIKUMI

AS "Citadele Banka" klientu apdrošināšanai

Spēkā ar 26.05.2020.

Saskaņā ar apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī spēkā esošajiem Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem un šiem noteikumiem AAS "BTA Baltic Insurance Company", turpmāk tekstā – BTA, ar Apdrošinājumaņēmējiem slēdz apdrošināšanas līgumus par nekustamā īpašuma, kustamās mantas un nekustamā īpašuma īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

SATURS

NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS	1
I ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA	1
1. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS	1
2. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBA	3
3. IZŅĒMUMI	5
4. APDROŠINĀJUMA SUMMA	6
5. DROŠĪBAS PRASĪBU IEVĒROŠANA	7
6. APDROŠINĀJUMA NĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ, LABUMA GUVĒJA UN TIESĪGĀ LIETOTĀJA RĪCĪBA, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀJUMA GADĪJUMAM	8
7. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA	9
II CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA	11
8. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS	11
9. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBAS APJOMS	12
10. IZŅĒMUMI	12
11. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA, TĀS IZMAKSĀŠANAS KĀRTĪBA	13
12. PĀRĒJIE NOTEIKUMI	14

NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

Līguma darbības vieta – apdrošināšanas līgumā norādītā teritorija, kur atrodas apdrošināšanas objekts, kurā ir spēkā ar apdrošināšanas līgumu nodrošinātā apdrošināšanas aizsardzība.

Tiesīgais lietotājs – persona, kas nav apdrošināšanas objekta īpašnieks, bet kura uz nomas, īres līguma vai cita tiesiska pamata lieto apdrošināšanas objektu.

I ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA

1. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

- 1.1.** Apdrošināts ir tikai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nepārprotami norādītais apdrošināšanas objekts vai objekti.
- 1.2.** Apdrošinot nekustamo īpašumu, apdrošināšanas objekts var būt:
  - 1.2.1. ēka** – būve, kas tiek izmantota dzīvošanai un ir pastāvīgi saistīta ar zemi, kopā ar visām ar to pastāvīgi saistītām neatņemamām sastāvdaļām.

Ēkas neatņemamās sastāvdaļas šo noteikumu izpratnē ir:

    - 1.2.1.1.** konstruktīvie elementi (piemēram, ēkas pamati, ārsienas, iekšsienas, starpstāvu pārsedzes, jumta konstrukcijas un segums),
    - 1.2.1.2.** durvis, vārti, lifti, kāpnes, logi un to stiklojums,
    - 1.2.1.3.** ārējā un iekšējā apdare,
    - 1.2.1.4.** ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem (tai skaitā sanitārtehnika, apkures katli (tai skaitā siltumsūkņi) un radiatori, karstā ūdens boileri, sūkņi, filtri, iebūvēti gaismas ķermeņi, apsildāmās grīdas, stacionāri nostiprinātas krāsnis, kamīni, dūmvadi, ugunsdrošības un pretieklūšanas signalizāciju aprīkojums, stacionārais ugunsdrošības aprīkojums, reklāmas materiāli, satelītu antenas, izkārtnes un instalācijas uz ēkas ārējām sienām),
    - 1.2.1.5.** iebūvētas gaisa kondicionēšanas un ventilēšanas iekārtas,

- 1.2.1.6.** ārējās inženiertehniskās komunikācijas, kas atzarojas no apdrošināšanas objekta līdz pieslēgumam publiskajiem tīkliem, un par kuru ekspluatāciju un remontu apdrošināšanas objekta īpašnieks ir juridiski atbildīgs,
- 1.2.1.7.** citas ēkas konstrukcijas neatņemamas sastāvdaļas, kas ir paredzētas ēkas būvprojektā;
- 1.2.2. ēkas daļa** – atbilstoši nekustamā īpašuma koplietošanas līgumam atsevišķā lietošanā nodotās dzīvošanai paredzētās telpas, iekļaujot visas to neatņemamās sastāvdaļas atbilstoši 1.2.1.apakšpunkta aprakstam, kas veido šo telpu robežas. Apdrošinot ēkas daļu, tiek apdrošināta arī kopīpašnieku kopējā lietošanā noteiktā ēkas daļa proporcionāli piederošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram;
- 1.2.3. dzīvoklis** – dzīvošanai paredzēta dzīvojamā mājā esoša būvnieciski norobežota un funkcionāli nošķirta telpa vai telpu grupa, kura kā dzīvoklis iezīmēta būves kadastrālās uzmērīšanas lietā. Dzīvoklis tiek apdrošināts, iekļaujot visas tā neatņemamās sastāvdaļas atbilstoši 1.2.1.apakšpunkta aprakstam, kas veido šī dzīvokļa robežas. Apdrošinot dzīvokli, tiek apdrošināta arī ar to juridiski saistītā kopīpašuma domājamā daļa;
- 1.2.4. palīgēka** – atsevišķa nedzīvojama būve, kas pamatā netiek izmantota vai nav paredzēta dzīvošanai (piemēram, pirts, garāža, pagrabs, kūts, klēts, šķūnis);
- 1.2.5. labiekārtojuma konstrukcija** – objekts, kas ir pastāvīgi saistīts ar zemes gabalu, uz kura atrodas šo noteikumu 1.2.1., 1.2.2. un 1.2.4.apakšpunktos minētais apdrošinātais nekustamais īpašums (piemēram, barjeras, sienas, žogi, nojumes, estakādes, pievedceļi un gājēju ceļi, stacionāras laistīšanas sistēmas, ārējais apgaismojums, karoga masti, reklāmas stendi, akas, pirts kubls zāliens, apstādījumi), ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi;
- 1.2.6. remontieguldījumi** – ēkas ārējā un telpu iekšējā apdare (tai skaitā ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem). Apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa arī tajā gadījumā, ja par to nav veikta īpaša atzīme apdrošināšanas līgumā.
- 1.3.** Saskaņā ar šiem noteikumiem kā nekustamais īpašums netiek apdrošināta zeme.
- 1.4.** Ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi, tad, apdrošinot nekustamo īpašumu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:
- 1.4.1.** ārpus apdrošināšanas objekta un līguma darbības vietas esošām ūdenstilpnēm (piemēram, dīķiem, strūklakām, baseiniem, rezervuāriem);
- 1.4.2.** ūdeni vai citiem šķidrumiem, kas atrodas apdrošināšanas objekta cauruļvados, baseinos, akās;
- 1.4.3.** siltumnīcām;
- 1.4.4.** tiltiem, laipām, piestātnēm, enkurvietām, uz ūdens (ūdenī) esošām būvēm;
- 1.4.5.** nekustamiem īpašumiem (vai to daļām), kas Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav nodotas ekspluatācijā, atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīti par nederīgu izmantošanai, vai arī ir uzbūvēti neatbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, tajā skaitā patvaļīga būvniecība (pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas Apdrošinājuma ņēmēja pienākums ir informēt BTA par to, ja apdrošināmais nekustamais īpašums atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīts par nederīgu izmantošanai vai apdrošināšanas objektā veikta patvaļīga būvniecība).
- 1.5.** Saskaņā ar šiem noteikumiem kustamā manta ir jebkura Apdrošinātā, apdrošinātā nekustamā īpašuma īpašnieka vai ar viņu kopā dzīvojošo ģimenes locekļu, šo noteikumu 8.2.2.2.apakšpunkta izpratnē, īpašumā vai pārvaldībā esošas likumīgi iegūtas kustamās lietas, kas atrodas līguma darbības vietā.
- 1.6.** Tiks atlīdzināti zaudējumi saistībā ar ārpus ēkām un telpām paredz apdrošinātās kustamās mantas izmantošanas specifika un šī manta ir apdrošināta saskaņā ar apdrošināšanas līgumu. Kustamā manta ir apdrošināta tikai tad, kad tā atrodas līguma darbības vietā, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu ir nodrošināta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Kustamā manta ārpus mājokļa.
Trešo personu prettiesiskas rīcības risks mantai, kas atrodas ārpus ēkām vai telpām, ir apdrošināts tikai pie nosacījuma, ja apdrošinātā manta atrodas nožogotā teritorijā.
- 1.7.** Pēc Apdrošinājuma ņēmēja izvēles **kustamā manta** var būt apdrošināta:
- 1.7.1.** kā priekšmetu kopums;
- 1.7.2.** kā kustamās mantas grupas;
- 1.7.3.** kā atsevišķi priekšmeti.
- 1.8.** Apdrošinot kustamo mantu kā priekšmetu kopumu, tā tiek apdrošināta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, tas ir, apdrošināšanas līgumā netiek norādīts katrs apdrošinātais priekšmets atsevišķi, apdrošināšanas līgumā tiek norādīta apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits kustamai mantai un BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.
- 1.9.** Apdrošinot kustamo mantu kā kustamās mantas grupas, tā tiek apdrošināta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, tas ir, apdrošināšanas līgumā netiek norādīts katrs apdrošinātais priekšmets atsevišķi,

apdrošināšanas līgumā tiek norādītas tikai kustamās mantas grupas un apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits katrai kustamās mantas grupai un BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot attiecīgajai kustamās mantas grupai noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

Saskaņā ar šiem noteikumiem tiek noteiktas šādas kustamo mantu grupas:

- 1.9.1.** elektrotehniskās ierīces (tai skaitā radio, tele un videotehnika, sakaru līdzekļi, foto un kino iekārtas, sadzīves tehnika);
  - 1.9.2.** mēbeles un interjera priekšmeti (tai skaitā iebūvētās mēbeles, paklāji, aizkari, darba instrumenti, darba galdi);
  - 1.9.3.** datori un to piederumi (tai skaitā printeri, skeneri, datoru audioiekārtas, ārējie atmiņas bloki, modemi, spēļu konsoles, spēļu diski);
  - 1.9.4.** sporta un atpūtas piederumi (tai skaitā velosipēdi, trenāžieri, slēpes, mūzikas instrumenti, makšķerēšanas piederumi);
  - 1.9.5.** apavi un apģērbs (tai skaitā kažokādas, brilles, rokas pulksteņi);
  - 1.9.6.** pārējā, iepriekšējās grupās neiekļautā kustamā manta.
- 1.10.** Apdrošinot kustamo mantu kā atsevišķus priekšmetus, katrs apdrošinātais priekšmets tiek norādīts apdrošināšanas līgumā, katram apdrošinātajam priekšmetam tiek noteikta apdrošinājuma summa un šajā gadījumā tiek piemērots zemapdrošināšanas princips.
- 1.11.** Saskaņā ar šiem noteikumiem apdrošinot kustamo mantu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:
- 1.11.1.** augiem, dzīvniekiem;
  - 1.11.2.** sauszemes, ūdens un gaisa transportlīdzekļiem, kā arī to piederumiem;
  - 1.11.3.** būvmateriāliem, tai skaitā neuzstādītām inženierkomunikācijām;
  - 1.11.4.** ieročiem, to sastāvdaļām un to aprīkojumu, munīciju, sprāgstvielām;
  - 1.11.5.** datorprogrammām, licencēm, elektroniski uzglabātu informāciju, datubāzēm;
  - 1.11.6.** skaidru naudu, vērtspapīriem, obligācijām, dokumentiem, manuskriptiem, rasējumiem, zīmējumiem, fotogrāfijām, plāniem, kartotēkām, norēķinu kartēm un citiem norēķināšanās līdzekļiem;
  - 1.11.7.** dārglietām, dārgmetāliem un to izstrādājumiem, dārgakmeņiem un pusdārgakmeņiem;
  - 1.11.8.** gleznām, unikālām lietām, prototipiem, kolekcijām;
Šo noteikumu izpratnē kolekcijas ir vienveidīgu priekšmetu (piemēram, pastmarku, atklātņu, kalendāru, etiķešu, monētu) apkopojumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska vai mākslinieciska nozīme vai kas apkopoti nekomerciāliem mērķiem.
  - 1.11.9.** antikvāriem priekšmetiem;
Šo noteikumu izpratnē par antikvāriem priekšmetiem tiek uzskatīti tādi priekšmeti, kas izgatavoti ne agrāk kā pirms 70 gadiem, skaitot no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas.
  - 1.11.10.** akcīzes, pārtikas, sadzīves ķīmijas, higiēnas produktiem un priekšmetiem;
  - 1.11.11.** ūdenstilpnēs, dziļurbumos un akās iegremdējamiem sūkņiem.
- 1.12.** Ja 1.11.punktā minētā manta tiek apdrošināta kā mantu grupa, tad tā kā mantu apakšgrupa tiek iekļauta 1.9.6.apakšpunktā minētajā mantu grupā un tai tiek noteikta atsevišķa apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits.

2. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBA

- 2.1.** Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apdrošināšanas objektam tiek nodrošināta pamata apdrošināšanas aizsardzība, kas minēta šo noteikumu 2.2.punktā. Pusēm vienojoties, apdrošināšanas objektam var tikt nodrošināta papildus apdrošināšanas aizsardzība, kas minēta šo noteikumu 2.3.punktā.
- 2.2.** BTA atlīdzinās zaudējumus saistībā ar apdrošinātā nekustamā īpašuma vai kustamās mantas bojājumu, bojāeju vai zudumu, ja apdrošināšanas objekta bojājums, bojāeja vai zudums iestāties apdrošināšanas līgumā norādītajā apdrošināšanas objekta atrašanās vietā jebkādu pēkšņu un neparedzamu ārējas iedarbības apstākļu rezultātā, izņemot gadījumus, kas minēti šo noteikumu sadaļā „Izņēmumi” un BTA Vispārējo apdrošināšanas noteikumu sadaļā „Vispārējie izņēmumi”.
- 2.3.** Ar apdrošināšanas līgumu tiek nodrošināta šāda papildu apdrošināšanas aizsardzība, ja apdrošināšanas līgumā tā ir atzīmēta kā nodrošināta:
  - 2.3.1. Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi**
    - 2.3.1.1.** Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātais nekustamais īpašums ir gājis bojā, vai bojāts tā, ka dzīvošana tajā nav iespējama, tad BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu, atlīdzinās pagaidu dzīvesvietas īres izdevumus, tas ir, dokumentāli pierādāmos saprātīgos un nepieciešamos pārceļšanās izdevumus uz pagaidu dzīvesvietu un īres maksu par citas līdzvērtīgas dzīvesvietas pagaidu īri,

- 2.3.1.2. pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi tiek atlīdzināti, sākot no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža, līdz brīdim, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir pilnībā atjaunots, vai BTA ir izmaksājusi pilnu apdrošināšanas atlīdzību par bojāgājušo apdrošināšanas objektu, bet ne ilgāk kā 12 mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža,
- 2.3.1.3. pagaidu dzīvesvietas īres izdevumu atlīdzināšana tiek izbeigta ar brīdi, kad BTA saņem informāciju, ka apdrošināšanas objekts netiks atjaunots,
- 2.3.1.4. pagaidu dzīvesvietas īres izdevumu apdrošināšanā netiek pielietots zemapdrošināšanas princips un pašrisks.

2.3.2. Īrnieku un viesu nodarītais kaitējums

- 2.3.2.1. BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas objektam nodarīto kaitējumu, kas radies Apdrošinātā vai Apdrošinājuma ņēmēja īrnieku un viesu ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības rezultātā,
- 2.3.2.2. ja apdrošināšanas līgums noslēgts par labu īrniekam, tad šī papildu apdrošināšana aizsardzība ir spēkā tikai par viesu nodarīto kaitējumu,
- 2.3.2.3. priekšnosacījums negadījuma atzīšanai par apdrošināšanas gadījumu īrnieka nodarīta kaitējuma riska iestāšanās rezultātā un apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanai ir iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī spēkā esošs rakstveida īres līgums.

2.3.3. Kustamā manta ārpus mājokļa

- 2.3.3.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par kustamās mantas, kas atrodas ārpus līguma darbības vietas, bojājumu, bojāeju vai zudumu, kas radies apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā,
- 2.3.3.2. apdrošināšanas aizsardzība darbojas visā Eiropas teritorijā, ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi,
- 2.3.3.3. apdrošināšanas aizsardzība darbojas tikai gadījumā, kad kustamā manta atrodas Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai ģimenes locekļu, šo noteikumu 8.2.2.apakšpunkta b) apakšpunkta izpratnē, uzraudzībā, aizslēgtās telpās vai vietās, vai atstāta bez uzraudzības sabiedriskā vietā ar nosacījumu, ka ir pieslēgta ar speciālu saslēdzēju pie nekustīgi nostiprinātas, drošas konstrukcijas.

2.3.4. Elektroniskie riski

BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamā īpašuma konstrukcijā ietilpstošām elektroiekārtām, kas darbojas ar elektrisko strāvu (piemēram, apkures katls, boilers, sadales skapis, lifts), ja tā cēlonis ir:

- 2.3.4.1. avārijas izraisīts vai iepriekš neizziņots elektrības padeves pārtraukums,
- 2.3.4.2. elektriskās strāvas iedarbība, tai skaitā bojājumi, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma dēļ, neatkarīgi no tā, vai bojājums elektriskās strāvas iedarbības rezultātā radies no liesmas vai nē,
- 2.3.4.3. zibens spēriena sekundārās parādības un no tām izrietošās elektromagnētiskās un elektriskās parādības. Apdrošinot šo papildus apdrošināšanas aizsardzību, nav spēkā šo noteikumu 3.12.punkts.

2.4. Papildus atlīdzināmie zaudējumi:

- 2.4.1. ja tiek apdrošināts Dzīvoklis, tad tiek atlīdzināti arī zaudējumi, kas radušies saistībā ar dzīvokli juridiski saistītas **autostāvvietas vai palīgtelpas** bojājumu, bet ne vairāk kā 3 000 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
- 2.4.2. ja apdrošināšanas līgumā nav norādīts apdrošināšanas objekts – **Palīgēka**, tad BTA atlīdzinās zaudējumus saistībā ar palīgēkas (šo noteikumu 1.2.4.punkta izpratnē) bojājumu, bojāeju vai zudumu līdz 10% no apdrošinātās Ēkas apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 10 000 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā norādītais apdrošināšanas objekts ir ēka vai ēkas daļa. Apdrošinātas ir tikai tās palīgēkas, kas atbilstoši robežu plānam atrodas uz zemesgabala, uz kura atrodas apdrošinātā ēka vai ēkas daļa;
- 2.4.3. tiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies saistībā ar **zibens laikā** notikušiem bojājumiem pārspriegumu rezultātā līdz 500 EUR ;

- 2.4.4. tiek atlīdzināti zaudējumi saistībā ar komunikāciju sistēmu remontu, kas izraisījušas šķidruma vai tvaika noplūdi, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
  - 2.4.5. BTA atlīdzinās saprātīgos, dokumentāli pierādāmos izdevumus, kas nepieciešami bojājuma cēloņa atrašanai, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
  - 2.4.6. tiks atlīdzināti pagaidu **dzīvesvietas īres izdevumi**, ja apdrošināšanas līgumā nav norādīta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi, tad tiks atlīdzināti pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi līdz 450 EUR mēnesī, bet nepārsniedzot maksimālo atlīdzināšanas periodu 9 mēneši, uguns riska iestāšanās gadījumā, bet pārējo apdrošināto risku iestāšanās gadījumā maksimālais atlīdzināšanas periods tiek noteikts 1 mēnesis. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā apdrošināšanas objekts ir ēka, ēkas daļa vai dzīvoklis;
  - 2.4.7. ja saskaņā ar apdrošināšanas līgumu apdrošināšanas objekts ir kustamā manta, bet saskaņā ar līgumu nav nodrošināta papildu apdrošināšanas aizsardzība – **Kustamā manta ārpus mājokļa**, tad BTA atlīdzinās zaudējumus par kustamās mantas, kas atrodas ārpus līguma darbības vietas, bojājumu, bojāeju vai zudumu, iestāšanās rezultātā, līdz 750 EUR ;
  - 2.4.8. tiks atlīdzināti zaudējumi līdz 5 000 EUR, kas iestājušies tādu remonta darbu veikšanas rezultātā, kuru uzsākšanai un veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir jāsaņem būvatļauja. Šādā gadījumā tiks piemērots pašriska 500 EUR apmērā, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts lielāks pašriska apmērs. Šajā gadījumā nav spēkā šo noteikumu 3.8.punkts.
- 2.5. Pusēm vienojoties un nepārprotami to atrunājot apdrošināšanas līgumā, var tikt nodrošināta apdrošināšanas aizsardzība arī citiem, šajos noteikumos neminētiem riskiem.

3. IZNĒMUMI

- 3.1. Par apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīts un netiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies:
- 3.1.1. ilgstošu, pakāpeniski notiekošu procesu rezultātā (piemēram, dabiska nolietošanās, korozija, nodilums, oksidācija, katlakmens, trūdēšana, pelēšana, brants, sēnīšu kaitējums, dabiskā mitruma vai gaismas iedarbība, krāsas izmaiņas, smaržas izmaiņas, putekļi, atkritumi, sodrēji, kvēpi, izmaiņas gaisa temperatūrā vai gaisa mitrumā, izžūšana vai izkalšana, iztvaikošana vai izgarošana, izmaiņas materiāla struktūrā vai apdarē);
  - 3.1.2. apdrošinātā nekustamā īpašuma pamatu nosēšanās, nobīdīšanās vai apdrošinātā nekustamā īpašuma plaisāšanas rezultātā;
  - 3.1.3. augsnes sasalšanas rezultātā;
  - 3.1.4. ilglaicīgu temperatūras svārstību, ilgstošu atmosfēras apstākļu vai ķīmikāliju ietekmes rezultātā;
  - 3.1.5. kondensāta veidošanās rezultātā;
  - 3.1.6. kaitēkļu, grauzēju vai citu dzīvnieku darbības rezultātā, ja apdrošināšanas gadījums nebūs saistīts ar ugunsgrēku, vai stiklojuma saplīšanas risku;
  - 3.1.7. pārkāpjot apdrošināšanas objektu ekspluatācijas prasības, kas noteiktas apdrošināšanas objektu lietošanas instrukcijās vai Latvijas Republikas normatīvajos aktos, izmantojot apdrošināšanas objektu neparedzētiem mērķiem vai neparedzētā veidā;
  - 3.1.8. apdrošināšanas objektā veikta remonta, rekonstrukcijas vai celtniecības darbu rezultātā, kuru uzsākšanai un veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir jāsaņem būvatļauja;
  - 3.1.9. nekvalitatīvu remonta, apkopes rekonstrukcijas vai celtniecības darbu rezultātā, kļūdu aprēķinos, plānojumā vai projektēšanā, nekvalitatīvu vai nepiemērotu būvmateriālu izmantošanas rezultātā;
  - 3.1.10.ūdens, gāzes, elektroenerģijas, kurināmā vai citu enerģijas resursu piegādes pārtraukuma rezultātā;
  - 3.1.11.datora failu un programmnodrošinājuma bojājumu vai zuduma rezultātā;
  - 3.1.12.elektroiekārtām (piemēram, apkures katls, boilers, sūkņi) saistībā ar elektrības padeves traucējumiem (avārija vai elektrības padeves pārtraukums), elektriskās strāvas iedarbību, tai skaitā bojājumiem, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma, slihta kontakta, mērierīču, regulējošo vai drošības ierīču bojājumu vai zibens spēriena sekundāro parādību un no tām izrietošo elektromagnētisko svārstību dēļ);
  - 3.1.13.Apdrošinātā, Apdrošinājuma ņēmēja, Tiesīgā lietotāja vai Labuma guvēja ļauna nolūka vai vainas pakāpes, kas zaudējumu atlīdzināšanas un citu civiltiesisko seku ziņā ir pielīdzināma ļaunam nolūkam, rezultātā;
  - 3.1.14.gruntsūdeņu līmeņa izmaiņu rezultātā vai pārplūstot nokrišņu vai kanalizācijas savākšanas sistēmām, vai jumta notekcaurulēm;
  - 3.1.15.vides piesārņošanas, piegrižošanas vai saindēšanas rezultātā;
  - 3.1.16.azbesta un tā savienojumu iedarbības rezultātā;
  - 3.1.17.valsts vai pašvaldību institūciju lēmumu rezultātā;
  - 3.1.18.pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas;
  - 3.1.19.zaudējumus par apdrošināšanas objekta bojājumiem, kuru atlīdzināšanas pienākums ir ražotājam vai piegādātājam atbilstoši normatīvajiem aktiem vai līgumam (piemēram, ražotāja garantija);
  - 3.1.20.izdevumus par regulāriem apdrošināšanas objekta un tā konstrukcijā ietilpstošo iekārtu uzturēšanas,

- remonta, tīrīšanas, uzkopšanas, kārtējās vai ārkārtējās apkopes, tai skaitā nolietoto detaļu nomaiņšana, darbiem;
- 3.1.21.** kustamai mantai bez ārēja spēka pielietošanas vai kustamās mantas ekspluatācijas, apkopes, pārveidošanas vai remonta rezultātā;
- 3.1.22.** netiešos zaudējumus, pārceļšanās izdevumus, atrauto peļņu un negūtos ienākumus;
- 3.1.23.** saistībā ar videi nodarītu kaitējumu;
- 3.1.24.** ja apdrošinātājā nekustamajā īpašumā tiek veikta ar BTA nesaskaņota saimnieciskā darbība;
- 3.1.25.** saistībā Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā pasūtītām vai apmaksātām ekspertīzēm vai jebkāda veida pārbaudēm, kuru atlīdzināšana nav tieši paredzēta šajos noteikumos vai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā;
- 3.1.26.** zaudējumus, kas radušies atmosfēras nokrišņu (piemēram ūdens, krusa, sniegs) iekļūšanu ēkā no jumta, logiem, durvīm, nekustamā īpašuma šuvēm, pamatiem, hidroizolācijas un citām konstrukcijām rezultātā, ja bojājumi konstrukcijai nav radušies pēkšņu un neparedzamu ārējas iedarbības apstākļu rezultātā,
- 3.1.27.** bojājumus zem klajas debess atstātai kustamai mantai, kas nav paredzēta turēšanai zem klajas debess;
- 3.1.28.** zaudējumus, ja Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nav nodrošinājis nekustamā īpašuma jumta uzturēšanu tehniskā kārtībā, veicot regulāru jumtu attīrīšanu no sniega vai ledus, novēršot sniega vai ledus uzkrāšanos;
- 3.1.29.** radušies viļņu, gravitācijas paisuma un bēguma iedarbības rezultātā, kā arī no paredzamiem plūdiem - paliem. Saskaņā ar šiem noteikumiem par paredzamiem plūdiem - paliem tiek uzskatīti plūdi - pali, ja saskaņā ar statistikas datiem plūdi - pali līguma darbības vietā ir bijuši biežāk nekā 2 reizes pēdējos 20 gados, izņemot gadījumus, ja tie radušies stipru nokrišņu rezultātā, tas ir, ja nokrišņi diennakts laikā pārsniedz pēdējo 20 gadu vidējo normu līdz apdrošināšanas līguma noslēgšanai;
- 3.1.30.** par komunālajiem pakalpojumiem, tai skaitā izdevumus par elektrību, gāzi, telekomunikācijām;
- 3.1.31.** kustamās mantas bojājumu, bojāeju vai zudumu laikā, kad tā atstāta bez uzraudzības transportlīdzeklī. Tiks atlīdzināti zaudējumi kustamai mantai, ja būs notikusi transportlīdzekļa, kurā kustamā manta atstāta, zādzība vai laupīšana.
- 3.1.32.** augsnes erozijas, nogulsnešanās, nogruvumu, zemes garozas un zemes virsmas kustības (zemestrīces) vai cunami rezultātā, ja to nav izraisījusi zemestrīce ar stiprumu virs 4 ballēm pēc Rihtera skalas vai virs 5 ballēm pēc Starptautisko satricinājumu skalas MSK-64;
- 3.1.33.** saistībā ar kustamās mantas zudumu citu iemeslu dēļ, kas nav zādzība ar ielaušanos vai laupīšana. Zādzība ar ielaušanos šo noteikumu izpratnē ir slepena vai atklāta kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nozagšana, ja tā izdarīta, trešajām personām prettiesiski iekļūstot slēgtās telpās ar nepārprotamām ielaušanās pazīmēm – salaužot, mehāniski bojājot šķēršļus vai atmūķējot slēdzenes; Laupīšana – kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nolaupīšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu personām, kas uz tiesiska pamata atrodas vai lieto apdrošināšanas objektu;
- 3.1.34.** saistībā ar sniega segas svāra iedarbību uz apdrošināšanas objektu izņemot zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir sniega segas svāra iedarbība uz nekustamā īpašuma jumta pārsegumu vai konstrukcijām, ar nosacījumu, ka sniega sega radusies nepārtrauktas stipras snigšanas rezultātā un bojājums jumta pārsegumam vai konstrukcijai noticis ne vēlāk kā 48 stundu laikā, skaitot no tās dienas beigām, kad apdrošināšanas līguma darbības vietā ir bijusi stipra snigšana.

4. APDROŠINĀJUMA SUMMA

- 4.1.** Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājuma ņēmējs. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs uzņemas pilnu atbildību par apdrošinājuma summas noteikšanu un tās atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai. Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa atšķiras no apdrošināšanas objekta vērtības, tad, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tiek piemēroti nosacījumi par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu.
- 4.2.** Papildus šajos noteikumos minētajiem gadījumiem, pusēm vienojoties un nepārprotami to norādot apdrošināšanas līgumā, apdrošināšanas objekts var tikt apdrošināts pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, saskaņā ar kuru BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.
- 4.3.** Apdrošinātā kustamā manta, kas apdrošināšanas gadījuma brīdī nav vecāka par 2 gadiem ir apdrošināta pēc **jaunvērtības principa**, tas ir, apdrošinātās kustamās mantas vērtība tiek noteikta līdzvērtīgas (pēc savām īpašībām un pielietojuma) jaunas kustamās mantas vērtībai.

Pusēm vienojoties un nepārprotami to norādot apdrošināšanas līgumā, pēc jaunvērtības principa var tikt apdrošināta kustamā manta, kas apdrošināšanas gadījuma brīdī nav vecāka par 5 gadiem.

- 4.4.** Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošinājuma summa un apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits – paliek nemainīgi, izņemot gadījumus, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir gājis bojā.
- 4.5.** Apdrošinot kustamo mantu kā priekšmetu kopumu vai mantu grupu, ja noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādāk, tad katrs kustamās mantas priekšmets, kura vērtība pārsniedz 3 000 EUR vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā, ir īpaši jānorāda apdrošināšanas līgumā. Ja tas nav izdarīts, tad apdrošināšanas atlīdzība par šāda priekšmeta bojājumiem, bojāeju vai zudumu tiks izmaksāta, nepārsniedzot 3 000 EUR vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā.
- 4.6.** Ja nodrošinātajai papildu apdrošināšanas aizsardzībai vai šajos noteikumos paredzētajiem atlīdzināmajiem zaudējumiem, kuriem šajos noteikumos ir noteikta apdrošinājuma summa, apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits vai limits konkrētas summas apmērā, apdrošināšanas līgumā arī ir noteikta apdrošinājuma summa, apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits vai limits noteiktas summas apmērā, tad apdrošinājuma summa, apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits vai limits šādai nodrošinātajai papildu apdrošināšanas aizsardzībai vai šajos noteikumos paredzētajiem atlīdzināmajiem zaudējumiem ir noteikts šajos noteikumos un apdrošināšanas līgumā minēto summu kopsummas apmērā.
- 4.7.** Ja apdrošināšanas līgumā norādītais apdrošināšanas periods ir garāks par 12 mēnešiem, tad apdrošināšanas līgumā norādītās apdrošinājuma summas un zaudējumu atlīdzināšanas limiti kā arī šajos noteikumos norādītie zaudējumu atlīdzināšanas limiti ir noteikti katram apdrošināšanas līguma darbības 12 mēnešu periodam, skaitot no apdrošināšanas līguma Apdrošināšanas perioda sākuma datuma.

5. DROŠĪBAS PRASĪBU IEVĒROŠANA

5.1. Apdrošinājuma ņēmējam, Apdrošinātajam, Tiesīgajam lietotājam un ģimenes locekļiem, šo noteikumu 8.2.2.2.apakšpunkta izpratnē, visa apdrošināšanas līguma darbības laikā jāievēro pienācīga rūpība apdrošinātā īpašuma valdīšanā un lietošanā, jāpilda normatīvajos aktos noteiktās drošības prasības, zemāk minētās drošības prasības un BTA papildus noteiktās drošības prasības:

5.1.1. attiecībā uz ugunsdrošības nodrošināšanu ir noteiktas šādas prasības:

5.1.1.1. dūmvadi un skursteņi jātīra ne retāk kā vienu reizi gadā,

5.1.1.2. atklātas liesmas lietošana, atkritumu un gružu dedzināšana ir pieļaujama tikai vietās, kas ir īpaši izolētas un aprīkotas šādam nolūkam. Beidzot darbu, uguns rūpīgi jānodzēš,

5.1.1.3. darbu ar atklātu uguni un ugunsnedrošu darbu drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas. Veicot ugunsnedrošu darbu, kā arī, strādājot ar darbarīkiem, no kuriem to lietošanas laikā rodas dzirksteles, jānodrošina, lai dzirksteles nenokļūtu uz viegli uzliesmojošiem materiāliem un vielām. Veicot darbu ar atklātu liesmu vai ugunsnedrošu darbu, darba veikšanas vietā esošās viegli uzliesmojošās vielas ir jāpārsedz ar ugunsdrošu materiālu,

5.1.1.4. elektroinstalācijas darbus un elektriskā aprīkojuma remontdarbus drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas,

5.1.1.5. atstājot apdrošināšanas objektu, pagaidu elektriskie vadi jānoizolē,

5.1.1.6. apkures, elektriskās un tehniskās sistēmas ir jālieto atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un minēto iekārtu lietošanas instrukcijām,

5.1.1.7. aizliegts atstāt bez uzraudzības vai atstāt nepilngadīgu bērnu pārziņā degošu kamīnu, konvektoru, sveces vai citus ugunsbīstamības avotus,

5.1.1.8. aizliegts smēķēt guļvietā vai telpās, kurās atrodas viegli uzliesmojoši priekšmeti vai materiāli, vai vietās, kurās tiek glabāti viegli uzliesmojoši šķidrums, gāzes, ugunsnedrošas vielas vai sprāgstvielas,

5.1.1.9. aizliegts turēt vietās, kuras var aizsniegt nepilngadīgi bērni, sērkokļus vai citas aizdedzināšanai paredzētas ierīces,

5.1.1.10. aizliegts lietot gāzes aparātus, kuriem iespējama noplūde. Gāzes noplūdes gadījumā gāzes ventīļi ir nekavējoties jānoslēdz un telpas jāizvēdina. Šādā gadījumā ir aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, ieslēgt vai izslēgt elektroiekārtas,

5.1.1.11. aizliegts dedzināt kūlu apdrošināšanas objekta tuvumā,

5.1.1.12. aizliegts atstāt bez uzraudzības degošu krāsni, plīti, kamīnu vai kurtuvi, izņemot centrālās apkures katlus,

5.1.1.13. aizliegts aplāt ieslēgtus elektriskos radiatorus, kā arī novietot priekšmetus uz tiem,

- 5.1.1.14.** aizliegts izmantot elektriskos vadus ar bojātu izolāciju, bojātas rozetes un slēdžus, kā arī nestandarta vai tikla spriegumam neatbilstošus drošinātājus,
- 5.1.1.15.** aizliegts žāvēt malku, apģērbu un citus uzliesmojošus priekšmetus uz apkures iekārtām,
- 5.1.1.16.** aizliegts kurināt apkures iekārtu ar tai nepiemērota veida kurināmo,
- 5.1.1.17.** aizliegts izmantot malku, kas garāka par pavardu,
- 5.1.1.18.** aizliegts sasalušu cauruļvadu atkausēšanai izmantot atklātu uguni,
- 5.1.1.19.** aizliegts gatavot ēdienu, izmantojot atklātu uguni, uz ēku balkoniem, terasēm un citās tam neparedzētās vietās.
- 5.1.2.** attiecībā uz santehniku un cauruļvadiem ir noteiktas šādas drošības prasības:
  - 5.1.2.1.** ūdensapgādes, apkures un santehnikās sistēmas apdrošinātajos nekustamajos īpašumos, kas apkures sezonā netiek apkurināti, vai kuros gaisa temperatūra ir zemāka par 0°C, ir jāatbrīvo no ūdens,
  - 5.1.2.2.** cauruļvadiem, kas atrodas apdrošinātā nekustamā īpašuma iekšpusē vai ārpusē, lai novērstu cauruļvadu plīsumu aizsalšanas rezultātā, jāievēro to lietošanas tehnisko režīmu normas atbilstoši klimatiskajiem apstākļiem.
- 5.1.3.** attiecībā uz drošības līdzekļiem (slēdzenes, atslēgas, signalizācija) ir noteiktas šādas drošības prasības:
  - 5.1.3.1.** atstājot nekustamo īpašumu, logiem, durvīm, lūkām un citām atverēm ir jābūt aizvērtām vai noslēgtām tā, lai nekustamajā īpašumā nebūtu iespējams iekļūt bez ielaušanās, tas ir, nesabojājot logus, durvis, konstrukcijas, slēdzenes vai norobežojumus,
  - 5.1.3.2.** laikā, kad nekustamajā īpašumā neatrodas personas, ārdurvīm ir jābūt aizslēgtām,
  - 5.1.3.3.** durvju atslēgas (tai skaitā signalizācijas kodus) nedrīkst glabāt vietā un veidā, kas ļautu trešajām personām tām piekļūt,
  - 5.1.3.4.** ja ir nozaudēta atslēga vai tā nokļūst prettiesiskā valdījumā, nekavējoties jānomaina slēdzene,
  - 5.1.3.5.** ja ir uzstādīta signalizācija, tad, atstājot nekustamo īpašumu, tai ir jābūt darba kārtībā un ieslēgtai.
- 5.2.** Ja nav ievērotas iepriekš norādītās drošības prasības un tas ir cēloniskā sakarā ar apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, tad noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā aprēķinātā apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par 20%.
Ja šajā nodaļā noteiktās drošības prasības netiek ievērotas aiz ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības, tad apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta.

6. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ, LABUMA GUVĒJA UN TIESĪGĀ LIETOTĀJA RĪCĪBA, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀJUMA GADĪJUMAM

- 6.1.** Konstatējot iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja vai Tiesīgā lietotāja pienākums, kā arī priekšnosacījums apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai, ir BTA Vispārējo apdrošināšanas noteikumu sadaļā „Pasākumi, kas jāveic, iestājoties apdrošinātajam riskam” minēto pienākumu un zemāk minēto pienākumu izpilde – tas ir:
  - 6.1.1.** veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu vai mazinātu turpmākos zaudējumus, kā arī izpildīt BTA norādījumus, kas vērsti uz apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā radušos zaudējumu samazināšanu;
  - 6.1.2.** nekavējoties ziņot par notikušo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD), ja iespējama apdrošināšanas gadījums iestājies ugunsgrēka rezultātā, kā arī Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos par notikušo paziņot citām valsts institūcijām (piemēram, Valsts policijai, Gāzes avārijas dienestam);
  - 6.1.3.** nekavējoties ziņot ēkas pārvaldniekam (ja tāds ir) vai atbildīgajiem dienestiem, ja notikusi šķidruma vai tvaika noplūde;
  - 6.1.4.** iespēju robežās saglabāt notikuma vietu neskartu un nekavējoties informēt BTA;
  - 6.1.5.** saglabāt bojātā apdrošināšanas objekta derīgās atliekas un pēc BTA pieprasījuma nodot tās BTA valdījumā uz pārbaudes veikšanas laiku (ja tāda pārbaude būs nepieciešama).
- 6.2.** Instrukcijas par Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja vai Tiesīgā lietotāja darbībām, iestājoties iespējamam apdrošināšanas gadījumam, var saņemt, piezvanot uz BTA Klientu atbalsta dienesta diennakts tālruni (+371) 26121212. Šo instrukciju precīza izpilde ir priekšnosacījums apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai.

7. APDROŠINĀŠNAS ATLĪDZĪBA

- 7.1.** Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par nekustamā īpašuma bojājumu vai bojāeju tiek noteikts, nosakot atlīdzināmo zaudējumu apmēru, no kura tiek atskaitīts apdrošināšanas līgumā noteiktais pašrisks, un ņemot vērā turpmāko:
- 7.1.1.** tiek noteikts faktisko zaudējumu apmērs, tas ir, nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, iekļaujot izdevumus par nojaukšanas darbiem un būvgružu izvešanu, kā arī glābšanas izdevumus. Zaudējumu aprēķināšana notiek saskaņā ar faktisko atjaunošanas darbu tāmi saskaņā ar izmaksām un cenām, kādas tās ir ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža. Netiek ņemta vērā virsstundu un brīvdienu darba laika apmaksā un citas līdzīgas izmaksas.
- Saskaņā ar šiem noteikumiem:
- 7.1.1.1.** izdevumi par nojaukšanas darbiem un būvgružu izvešanu ir ar apdrošināšanas gadījumu saistītie pamatotie izdevumi par nekustamā īpašuma nojaukšanu, būvgružu izvešanu un teritorijas uzkopšanas darbiem,
- 7.1.1.2.** glābšanas izdevumi ir pamatotās izmaksas, kas radušās, lai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, novērstu vai samazinātu turpmākos apdrošināšanas objekta bojājumus vai zaudējumus. Glābšanas izdevumus kompensēs arī tad, ja veiktie pasākumi nedeva gaidīto rezultātu.
- Maksimālā apdrošināšanas atlīdzība par šādiem izdevumiem ir 10% no bojātā nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas;
- 7.1.2.** ja tiek konstatēts **zemapdrošināšanas gadījums**, tas ir, gadījums, kad apdrošinājuma summa ir vismaz par 15% mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību, tad atlīdzināmo zaudējumu apmērs tiek reizināts ar tādu proporciju, kāda ir starp apdrošinājuma summu un šo vērtību;
- 7.1.3.** ja tiek konstatēts **virsapdrošināšanas gadījums**, tas ir, gadījums, kad apdrošinājuma summa ir lielāka par apdrošināšanas objekta vērtību (atjaunošanas vai faktiskā), tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta tādā apmērā, kādā tā būtu jāizmaksā, ja apdrošinājuma summa būtu vienāda ar apdrošināšanas objekta vērtību;
- 7.1.4.** faktisko atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto nekustamo īpašumu, kas ir vecāks par 40 gadiem, vai tā fiziskais nolietojums ir lielāks par 40% apmēru, tiek noteikta apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumu apmērā, kas aprēķināta šo noteikumu 7.1.1.apakšpunktā noteiktajā kārtībā, samazinot tos par nolietojuma apmēru;
- 7.1.5.** ja nav iespējams noteikt apdrošināšanas objekta vērtību, faktiski atlīdzināmie zaudējumi tiek aprēķināti, nosakot apdrošinātā nekustamā īpašuma bojāgājušo elementu procentuālo īpatsvaru un reizinot ar to apdrošinājuma summu. Šo kārtību nepiemēro virsapdrošināšanas gadījumā;
- 7.1.6.** Apdrošināšanas objekta pilnīga zuduma gadījumā, kad apdrošināšanas objektu nav iespējams atjaunot, BTA var noteikt apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz līdzvērtīga objekta aizvietošanas vērtību (tirgus vērtībā) tieši pirms apdrošināšanas gadījuma.
- 7.2.** Ja apdrošinātais nekustamais īpašums atrodas vairāku personu kopīpašumā, tas ir, katrai no personām pieder noteikta īpašuma tiesību daļa, tad zaudējumi par kopīpašumā esošā apdrošināšanas objekta bojājumiem vai bojāeju tiek atlīdzināti proporcionāli Apdrošinātajam piederošajai kopīpašuma daļai.
- 7.3.** Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, kustamās mantas vērtība tiek noteikta šādā veidā – kustamās mantas vērtība tiek noteikta atbilstoši tās atjaunošanas vērtībai, kas ir vienāda ar tāda paša veida un līdzvērtīgas kvalitātes kustamā īpašuma iegādes mazākiem izdevumiem (tai skaitā transportēšanas, projektēšanas un uzstādīšanas, montāžas izmaksas) vai mazākajiem nepieciešamajiem izdevumiem, lai atjaunotu apdrošināto kustamo mantu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi.
- 7.4.** Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par kustamās mantas bojājumu vai bojāeju tiek noteikts šādā veidā:
- 7.4.1.** kustamās mantas bojājumu gadījumā, ja to ir iespējams atjaunot:
- 7.4.1.1.** tiek noteikts faktiskais zaudējuma apmērs, kas ir nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu tādā stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma,
- 7.4.1.2.** apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta no faktiskā zaudējumu apmēra, atskaitot pašrisku,
- 7.4.1.3.** ja kustamā manta ir apdrošināta kā atsevišķi priekšmeti un tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošinātās mantas vērtību, tad tiek piemērots zemapdrošināšanas princips, tas ir, faktiskais zaudējuma apmērs tiek reizināts ar tādu proporciju, kāda ir starp apdrošinājuma summu un apdrošināšanas objekta vērtību, pēc tam atskaitot pašrisku;
- 7.4.2.** kustamās mantas bojāejas vai zuduma gadījumā (par bojā gājušu vai zudušu tiek atzīta apdrošinātā kustamā manta, ja tās bojājumu novēršanas izmaksas pārsniedz apdrošinātās kustamās mantas

vērtību starpību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma), ievērojot noslēgtā apdrošināšanas līguma nosacījumu par pašrisku, BTA ir tiesības:

7.4.2.1. aizvietot bojāgājušo apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu, pārņemot apdrošināšanas objekta atliekas – šajā gadījumā pirms aizvietošanas veikšanas Apdrošinātajam jānodod BTA bojāgājušā apdrošināšanas objekta atliekas un jānodrošina noslēgtā apdrošināšanas līgumā paredzētā pašriskā summas iemaksa,

7.4.2.2. izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas objekta vērtības apmērā, pārņemot apdrošināšanas objekta atliekas,

7.4.2.3. izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību kā starpību starp apdrošināšanas objekta vērtību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma, nepārņemot apdrošināšanas objekta atliekas.

7.5. Faktisko atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto kustamo mantu, kas nav vecāka par 2 gadiem, kā arī par apdrošināto kustamo mantu, kas nav vecāka par 5 gadiem ar nosacījumu, ka apdrošināšanas līgumā ir norādīts, ka apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc jaunvērtības principa, tiek aprēķināts šo noteikumu 7.3.punkta, 7.4.1. vai 7.4.2.apakšpunktos noteiktajā kārtībā, nesamazinot tos par nolietojuma apmēru.

7.6. Nolietojuma apmērs kustamai mantai, kas nav apdrošināta pēc jaunvērtības principa, tiek noteikts zemāk minētajā apmērā par 1 gadu:

Kustamo mantu grupas	%
Elektrotehniskās ierīces	15
Mēbeles un interjera priekšmeti (tai skaitā iebūvētās mēbeles, paklāji, aizkari, darba instrumenti, darba galdi)	5
Datori un to piederumi (tai skaitā printeri, skeneri, datoru audioiekārtas, ārējie atmiņas bloki, modemi)	20
Sporta un atpūtas piederumi (tai skaitā velosipēdi, trenāžieri, slēpes, mūzikas instrumenti, makšķerēšanas piederumi)	10
Apavi un apģērbs (tai skaitā kažokādas, brilles, rokas pulksteņi);	20
Pārējā, iepriekšējās grupās neiekļautā kustamā manta	10

Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, kustamai mantai netiks piemērots lielāks nolietojums par 70%, ja tā ir darba kārtībā un tiek lietota ikdienā.

7.7. Faktisko zaudējumu apmēru par tāda apdrošināšanas objekta vai tā daļas bojājumu vai bojāeju, kas bija būvēts no tādiem materiāliem, kas zaudējumu aprēķināšanas brīdī nav pieejami tirgū, vai kuru izmantošana saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem ir aizliegta (piemēram, šiferis ar azbesta piejaukumu), BTA nosaka minimālās naudas summas apmērā, kas nepieciešama, lai bojāto vai bojāgājušo apdrošināšanas objektu vai tā daļu atjaunotu, izmantojot bojātajiem vai bojāgājušajiem materiāliem konstruktīvo īpatnību un ārējā izskata ziņā līdzvērtīgus materiālus.

7.8. Ja BTA ir pieņēmusi lēmumu atlīdzināt Apdrošinātajam apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, sedzot kustamās mantas remonta izdevumus, bet Apdrošinātais atsakās saņemt remonta pakalpojumus BTA piedāvātajā remontuzņēmumā vai nomainīt bojāto, bojāgājušo vai zudušo kustamo mantu pret līdzvērtīgu, BTA ir tiesīga izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, cik kustamās mantas remonta izdevumi vai nomaiņa būtu izmaksājusi BTA.

7.9. Apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par summu, ko Apdrošinātajam par apdrošināšanas gadījuma rezultātā radītajiem zaudējumiem ir samaksājusi par zaudējumu nodarīšanu atbildīgā trešā persona Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Par šādu summu saņemšanu Apdrošinātajam ir pienākums paziņot BTA. Ja šajā gadījumā radītie zaudējumi ir atlīdzināti pilnībā, tad Apdrošinātais zaudē tiesības pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību par attiecīgo apdrošināšanas gadījumu. Ja šāda summa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, tad Apdrošinātajam saņemtā apdrošināšanas atlīdzība attiecīgajā apmērā ir jāatmaksā BTA.

7.10. BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu un apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu

Ja iestājas visu priekšmetu, kas apdrošināti kā priekšmetu kopums, vai kādā no mantu grupām ietilpstošo priekšmetu bojāeja vai zudums, apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt priekšmetu kopumam vai attiecīgajai mantu grupai noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu vai apakšlimitu, ja tāds noteikts.

7.11. BTA, pēc savas izvēles, apdrošināšanas atlīdzības izmaksu veic:

7.11.1. izmaksājot aprēķināto zaudējumu summu naudā;

7.11.2. apmaksājot bojātā apdrošināšanas objekta atjaunošanas remontu;

7.11.3. aizvietojot apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu objektu.

- 7.12.** BTA ir tiesīga noteikt apdrošināšanas objekta atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju. Apdrošinātais ar BTA rakstveida piekrišanu var izvēlēties personu, kura veiks Apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbus. Ja Apdrošinātais vēlas, lai apdrošināšanas objekta atjaunošana tiktu veikta pie Apdrošinātā izvēlēta pakalpojumu sniedzēja, kura aprēķinātā apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbu vērtība pārsniedz BTA noteiktā pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu, tad BTA ir tiesības aprēķināt apdrošināšanas atlīdzību, par pamatu ņemot lētāko pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu.
- 7.13.** Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas atlīdzībā tiek ietvertas būvorganizācijas pieskaitāmās izmaksas, tai skaitā nodokļi, ar kuriem aplikta apdrošināšanas objekta remonta vai atjaunošanas darbu veikšana, tikai tajā gadījumā, ja BTA saņem pierādījumus, ka Apdrošinātajam šādi zaudējumi ir radušies.
- 7.14.** Pašrisks netiek ieturēts, ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības saskaņā ar sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu. Ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no ārvalstīs reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, tad pašrisks tiek ieturēts, līdz tiek saņemta zaudējumu kompensācija pilnā apmērā, un tad ieturētais pašrisks tiek atmaksāts Apdrošinātajam vai Labuma guvējam.
- 7.15.** Ja viena apdrošināšanas negadījuma rezultātā tiek bojāti vairāki apdrošinātie objekti, tad tiek piemērots viens lielākais pašrisks apmērs, kas ir norādīts apdrošināšanas līgumā.
- 7.16.** Ja zaudējumi ir radušies ilgstošu Dabas stihisko postu rezultātā, kas bez pārtraukuma ir norisinājušies 72 stundas un ilgāk, un tā rezultātā ir bojāti vairāki apdrošinātie objekti, tad tiek piemērots viens lielākais pašrisks, kas ir norādīts apdrošināšanas līgumā.
- 7.17.** No aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības, BTA ir tiesīga ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmiju.

II CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA

8. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

8.1. Apdrošināšanas objekts ir Apdrošinātā un Līdzapdrošināto vispārējā civiltiesiskā atbildība par trešajām personām nodarītajiem tiešiem zaudējumiem saistībā ar trešo personu mantas bojājumu vai trešo personu dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto darbības vai bezdarbības rezultātā, izmantojot vai pārvaldot saskaņā ar apdrošināšanas līgumu apdrošināto nekustamo īpašumu, tajā skaitā veicot remontdarbus nekustamajā īpašumā, kuru veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nav nepieciešama būvatļauja.

Ja apdrošināšanas līgumā kā līguma darbības vieta ir norādīta cita teritorija, nevis saskaņā ar apdrošināšanas līgumu apdrošinātā nekustamā īpašuma adrese, tad apdrošināšanas objekts ir:

8.1.1. Apdrošinātā un Līdzapdrošināto, aprobežojoties ar šo noteikumu 8.2.2.2.apakšpunkta un 8.2.2.3. apakšpunkta minētajām personām, vispārējā civiltiesiskā atbildība par trešajām personām nodarītajiem tiešiem zaudējumiem saistībā ar trešo personu mantas bojājumu vai trešo personu dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto darbības vai bezdarbības rezultātā līguma darbības vietā;

8.1.2. Līdzapdrošināto, aprobežojoties ar šo noteikumu 8.2.2.1.apakšpunkta, minētajām personām, vispārējā civiltiesiskā atbildība par trešajām personām nodarītajiem tiešiem zaudējumiem saistībā ar trešo personu mantas bojājumu vai trešo personu dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto darbības vai bezdarbības rezultātā, izmantojot vai pārvaldot saskaņā ar apdrošināšanas līgumu, apdrošināto nekustamo īpašumu.

8.2. Šis noteikumu daļas izpratnē:

8.2.1. Apdrošinātais ir nekustamā īpašuma īpašnieks, apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta;

8.2.2. Līdzapdrošinātais ir:

8.2.2.1. persona, kura uz tiesiska pamata ar Apdrošinātā piekrišanu dzīvo vai uzturas apdrošinātajā nekustamajā īpašumā,

8.2.2.2. Apdrošinātā ģimenes loceklis: laulātais vai persona, ar kuru Apdrošinātajam ir kopīga saimniecība, pilngadīgie bērni un vecāki,

8.2.2.3. personas, par kurām Apdrošinātais ir civiltiesiski atbildīgs (Apdrošinātā nepilngadīgie bērni, garā slimie par kuriem Apdrošinātais ir atbildīgs, sveši nepilngadīgie bērni Apdrošinātā īslaicīgas uzraudzības laikā).

Uz Līdzapdrošinātajiem ir attiecināmi pienākumi, kas ar apdrošināšanas līgumu noteikti Apdrošinātajam. Līdzapdrošinātā jebkura darbība tiek uzskatīta par Apdrošinātā darbību apdrošināšanas noteikumu izpratnē;

8.2.3. Trešā persona ir jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kurai Apdrošinātā darbības vai bezdarbības rezultātā ir nodarīti zaudējumi un par kurai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu iestājas Apdrošinātā atbildība.

Par trešo personu nav uzskatāmi Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, Līdzapdrošinātie, Labuma guvējs, šo personu radinieki līdz trešajai pakāpei, laulātais, ar viņiem svainībā esošās personas līdz otrajai pakāpei, kā arī ar Apdrošinājumaņēmēju, Apdrošināto, Līdzapdrošināto un viņu radiniekiem līdz trešajai pakāpei, laulāto vai ar viņiem svainībā esošo personu līdz otrajai pakāpei saistīti uzņēmumi likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” izpratnē.

9. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBAS APJOMS

- 9.1.** Ja puses ir vienojušās par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu un tas nepārprotami ir norādīts noslēgtajā apdrošināšanas līgumā, tad saskaņā ar apdrošināšanas līgumā norādītajiem atbildības limitiem pēc kompensācijas principa tiek atlīdzināti šādi tieši zaudējumi, kas apdrošināšanas periodā Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto prettiesiskās rīcības dēļ līguma darbības vietā nodarīti Trešajai personai saistībā ar:
- 9.1.1.** Trešās personas dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu - Trešās personas nāve, darbaspējas zudums, pārejoša darba nespēja, fizisks ievainojums vai slimība, ko guvusi vai pārcietusi Trešā persona;
  - 9.1.2.** Mantas bojājumu – Trešās personas īpašumā vai tiesiskā lietošanā esošām ķermeniskām kustamām un nekustamām lietām nodarīts bojājums vai pilnīga to bojāeja;
  - 9.1.3.** Glābšanas izdevumi – saprātīgie minimālie izdevumi saistībā ar neatliekamiem bojājumu novēršanas vai samazināšanas pasākumiem, pat tajos gadījumos, ja šie pasākumi nav bijuši sekmīgi;
  - 9.1.4.** Tiesāšanās izdevumi – ar BTA rakstveidā saskaņotie tiesas un ar lietas vešanu saistītie izdevumi, kas radušies saistībā ar Trešās personas pret Apdrošināto celtās prasības izmeklēšanu un noregulēšanu.
- 9.2. Atbildības limits** ir apdrošināšanas līgumā norādītā naudas summa, kas ir maksimālā naudas summa, kas, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, var tikt izmaksāta kā apdrošināšanas atlīdzība.
- 9.2.1.** Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa par zaudējumiem, kas radušies viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā, nekādos apstākļos nevar pārsniegt atbildības limitu pretenzijām par vienu apdrošināšanas gadījumu.
  - 9.2.2.** Visi zaudējumi, kas radušies no viena un tā paša cēloņa vai apstākļu, nepārtrauktas vai atkārtotas iedarbības rezultātā, tiek uzskatīti par vienu apdrošināšanas gadījumu, kas noticis tajā apdrošināšanas periodā, kad radās pirmie zaudējumi.
  - 9.2.3.** Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa par visiem apdrošināšanas gadījumiem apdrošināšanas perioda laikā nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas perioda kopējo atbildības limitu.
  - 9.2.4.** Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošināšanas perioda kopējais atbildības limits tiek samazināts par izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu.
  - 9.2.5.** Ja apdrošināšanas līgumā norādītais apdrošināšanas periods ir garāks par 12 mēnešiem, tad apdrošināšanas līgumā norādītais Atbildības limits ir noteikts katram apdrošināšanas līguma darbības 12 mēnešu periodam, skaitot no apdrošināšanas līguma Apdrošināšanas perioda sākuma datuma.

10. IZŅĒMUMI

10.1. BTA neatlīdzina zaudējumus:

- 10.1.1.** kurus izraisījušais notikums (Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbība, vai bezdarbība, kuras rezultātā Trešajai personai radušies zaudējumi) ir noticis pirms apdrošināšanas perioda sākuma datuma.
Attiecībā uz Līdzapdrošinātajiem netiek atlīdzināti zaudējumi, kurus izraisījušais notikums ir noticis pirms persona saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem ir uzskatāma par Līdzapdrošināto;
- 10.1.2.** kas ir netieši zaudējumi, tai skaitā sagaidāmās peļņas atrāvumu un neiegūtos ienākumus;
- 10.1.3.** kurus Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais uzņēmis atlīdzināt saskaņā ar līgumu un kuri nebūtu radušies citadāk;
- 10.1.4.** kas ir līgumsodi, soda naudas, kavējuma nauda, kā arī citas līgumiskas vai likumiskas sankcijas;
- 10.1.5.** saistībā ar morālo kaitējumu, tajā skaitā par izkropļojumu un izkēmojumu;
- 10.1.6.** kas ir radušies saistībā ar goda un cieņas aizskaršanu;
- 10.1.7.** kas radušies saistībā ar motorizēta sauszemes, ūdens vai gaisa transportlīdzekļa ekspluatāciju, tajā skaitā bezpilota lidaparātu vadīšanu;
- 10.1.8.** kas radušies saistībā ar bojājumiem mantai:
  - 10.1.8.1.** kas pieder Apdrošinātajam, Līdzapdrošinātajam vai Labuma guvējam,
  - 10.1.8.2.** ko Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais irējis, nomājis, aizņēmis vai pieņēmis pārdošanai,
  - 10.1.8.3.** kas atrodas Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā gādībā (pārziņā), uzraudzībā, kontrolē vai glabājumā,
  - 10.1.8.4.** ko Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais transportē,
  - 10.1.8.5.** vai priekšmetiem, ko Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais apstrādā, pārstrādā vai citādi uz tiem iedarbojas;
- 10.1.9.** kas cēlušies saistībā ar mantas neizskaidrojamu zudumu;
- 10.1.10.** kuru cēlonis ir celtniecības, remonta, renovācijas vai rekonstrukcijas darbi, kuriem nepieciešama attiecīga būvatļauja.
- 10.1.11.** kas ir radušies saistībā ar normatīvo aktu, būvnormatīvu, tehniskās ekspluatācijas vai ugunsdrošības

noteikumu tišu pārkāpumu;

- 10.1.12.** ko tieši vai netieši izraisījuši celtniecības materiāli vai materiāli, kas satur formaldehīdu virs normatīvajos aktos noteiktajām pieļaujamajām normām;
- 10.1.13.** kas tieši, vai netieši radušies no būvju pamatu nosēšanās vai iegrimšanas;
- 10.1.14.** kas radušies saistībā ar tekošu vai stāvošu ūdeņu izraisītiem plūdiem, gruntsūdeņu līmeņa izmaiņām;
- 10.1.15.** kas ir radušies saistībā ar ilglaicīgiem apstākļiem, tādiem kā vibrācija, karstums, smaka, radiācija, gaisma, dūmi, kvēpi, garaiņi, mitrums, gāze, pelējums, toksiskais pelējums, pelējuma sēnīte, mūra bacilji;
- 10.1.16.** kas radušies saistībā ar gaisa, augsnes vai ūdens piesārņojumu;
- 10.1.17.** kas radušies saistībā ar azbesta lietošanu vai esamību;
- 10.1.18.** kas radušies saistībā ar jebkura veida elektromagnētiskā lauka vai elektromagnētiskās radiācijas, tajā skaitā tās, kas radusies no elektropārvades līniju vai jebkura veida ar elektroenerģiju darbināmu priekšmetu iedarbības;
- 10.1.19.** kas radušies saistībā ar elektrības, gāzes, ūdens vai siltuma padeves pārtraukumu, zudumu vai paaugstinātu patēriņu;
- 10.1.20.** ko tieši vai netieši izraisījušas onkoloģiskās vai infekcijas slimības;
- 10.1.21.** kurus Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais nodarījis kā dzīvnieku, tajā skaitā mājdzīvnieku, eksotisko dzīvnieku vai pieradinātu savvaļas dzīvnieku, īpašnieks, turētājs vai uzraugs;
- 10.1.22.** kurus izraisījusi šķidrums noplūde no akvārija, kura tilpums pārsniedz 50 litrus;
- 10.1.23.** kas radušies, Apdrošinātajam vai Līdzapdrošinātajam esot alkohola, narkotisko vai toksisko vielu ietekmē;
- 10.1.24.** kuru atlīdzināšana Latvijas Republikas normatīvajos aktos ir paredzēta no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta, piešķirot pensijas un pabalstus, vai no valsts un pašvaldību budžeta, saņemot pabalstus;
- 10.1.25.** kurus izraisījusi Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā profesionālā darbība vai uzņēmējdarbība, tajā skaitā prakse vai amata apguve bez samaksas;
- 10.1.26.** kas radušies, pielietojot ieročus;
- 10.1.27.** kas radušies, izmantojot pirotehniku vai citus nekontrolējami lidojošus atklātas uguns avotus;
- 10.1.28.** kurus izraisījuši ar nekustamā īpašuma izmantošanu vai pārvaldīšanu, tajā skaitā ar remontdarbu veikšanu, saistīti notikumi, ja nekustamais īpašums nav apdrošināts saskaņā ar apdrošināšanas līgumu

11. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA, TĀS IZMAKSĀŠANAS KĀRTĪBA

11.1. Vispārīgie priekšnoteikumi apdrošināšanas atlīdzības izmaksai.

Zaudējumu atlīdzināšanai ir pamats, ja:

- 11.1.1.** Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā ir nodarīti zaudējumi Trešajai personai, notikusi līguma darbības vietā;
- 11.1.2.** Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā ir nodarīti zaudējumi Trešajai personai, notikusi apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošināšanas perioda laikā;
- 11.1.3.** zaudējumi Trešajai personai ir radušies apdrošināšanas perioda laikā;
- 11.1.4.** Trešās personas pretenzija pirmo reizi iesniegta Apdrošināšanas perioda laikā vai Pagarinātajā zaudējumu pieteikšanas perioda laikā;
- 11.1.5.** Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nekavējoties, tiklīdz tas ir kļuvis iespējams, pēc Pretenzijas saņemšanas ir iesniedzis BTA noteiktas formas atlīdzības pieteikumu.

Pagarinātais zaudējumu pieteikšanas periods – 3 gadus ilgs laika periods pēc apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošināšanas perioda beigām, kura laikā Trešā persona var iesniegt pretenziju vai paziņojumu par zaudējumiem Apdrošinātajam vai BTA. Ja apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta pirms apdrošināšanas perioda beigām, pagarinātā zaudējumu pieteikšanas periods sākas ar apdrošināšanas līguma izbeigšanas datumu.

11.2. Iestājoties apdrošināšana gadījumam, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kas atbilst Trešajai personai nodarīto tiešo zaudējumu apmēram, ieskaitot glābšanas izdevumus un tiesāšanās izdevumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus un ieturot apdrošināšanas līgumā norādīto pašrisku.

11.3. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība ir šāda:

- 11.3.1.** apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Trešajai personai, kurai ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu;
- 11.3.2.** gadījumā, ja pēc rakstiskas vienošanās ar BTA, Apdrošinātais no saviem līdzekļiem atlīdzinājis cietušajai Trešajai personai nodarīto zaudējumu, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātajam, kad tas iesniedzis dokumentus, kas apliecina Trešajai personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas faktu un apmēru;
- 11.3.3.** BTA atlīdzina Apdrošinātajam tiesāšanās izdevumus.

- 11.4.** Ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā zaudējumi ir nodarīti vairākām personām un zaudējumu apmērs pārsniedz apdrošināšanas līgumā noteikto atbildības limitu, kas noteikts pretenzijām par vienu apdrošināšanas gadījumu, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzības:
- 11.4.1.**proporcionāli nodarīto zaudējumu apmēram par visām pretenzijām, kas BTA pieteiktas līdz pirmās apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas dienai, turklāt līdz brīdim, kamēr izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību summa ir sasniegusi apdrošināšanas līgumā norādīto atbildības limitu;
- 11.4.2.**pretenziju iesniegšanas kārtībā, ja pretenzijas ir iesniegtas secīgi, turklāt līdz brīdim, kamēr izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību summa ir sasniegusi apdrošināšanas līgumā norādīto atbildības limitu.
- 11.5.** Pretenziju noregulēšanā tiek piemēroti šādi nosacījumi:
- 11.5.1.**gadījumā, ja Apdrošinātais vai kāda cita persona tā vārdā, bez rakstveida saskaņošanas ar BTA, ir devusi Trešajai personai jebkādu apsolījumu saistībā ar pretenzijas nokārtošanu, BTA tie nav saistoši;
- 11.5.2.**gadījumā, ja Apdrošinātais pretēji BTA ieteikumam atsakās no Trešās personas pretenziju nokārtošanas par BTA ieteikto naudas summu, BTA ir tiesīga izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tikai naudas summas, par kuru tā ieteica noregulēt pretenziju, apmērā.
- 11.6.** Pusēm vienojoties, BTA var pārņemt un Apdrošinātā vārdā izskatīt un kārtot jebkuru pretenziju vai prasību vai noslēgt izlīgumu jebkurā tās izskatīšanas stadijā vai instancē, kā arī celt prasību un pārstāvēt Apdrošinātā intereses tiesā. BTA ir rīcības brīvība, izvēloties prasību kārtības veidu un stratēģiju, bet Apdrošinātā pienākums ir sniegt BTA visu nepieciešamo informāciju vai palīdzību šo procesu kārtošā, tai skaitā izsniegt BTA visas nepieciešamās pilnvaras.
- 11.7.** Ja Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā prettiesiskas rīcības dēļ nav veikti zaudējumu novēršanas vai samazināšanas pasākumi, kā rezultātā ir palielinājies zaudējumu apmērs, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, BTA ir tiesības attiecīgi to samazināt.
- 11.8.** Gadījumā, ja Trešajām personām nodarīto zaudējumu atlīdzinājušas citas personas, BTA izmaksā tikai starpību starp apdrošināšanas atlīdzības summu, kas izmaksājama pēc apdrošināšanas līguma, un summu, ko atlīdzinājušas citas personas. Apdrošinātajam par tādu atlīdzību jāziņo BTA.
- 11.9.** Ja ir konstatēta vairāku personu daļēja atbildība zaudējumu izraisīšanā, apdrošināšanas atlīdzība Trešajām personām tiek izmaksāta proporcionāli Apdrošinātā atbildības pakāpei.

12. PĀRĒJIE NOTEIKUMI

- 12.1.** BTA nav tiesīga nodrošināt apdrošināšanu un BTA nav pienākuma maksāt Apdrošināšanas atlīdzību vai sniegt labumu saskaņā ar Apdrošināšana līgumu ciktāl šādas apdrošināšanas nodrošināšana, Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa vai labuma sniegšana:
- 12.1.1.**pakļautu BTA sankcijām, aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas noteikti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām vai tirdzniecības vai ekonomiskām sankcijām, Eiropas Savienības, Latvijas Republikas vai Amerikas Savienoto Valstu normatīvajiem aktiem (ar nosacījumu, ka tas nepārkāpj nekādus noteikumus vai normatīvos aktus, kas piemērojami BTA);
- 12.1.2.**pakļautu pārapdrošināšanas sabiedrību, kurai pārapdrošināšanā nodots apdrošināšanas līgums, sankcijām, aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas noteikti saskaņā ar pārapdrošināšanas sabiedrības reģistrācijas valsts normatīvajiem aktiem.
- 12.2.** Visi strīdi, kas rodas starp apdrošināšanas līguma dalībniekiem, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts Latvijas Republikas tiesā, piemērojot Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus.
- 12.3.** Apdrošinātajam ir tiesības vērsties ar sūdzību Latvijas Apdrošinātāju asociācijas Ombudā, ja šāda strīda izskatīšanu paredz tā reglaments.
- 12.4.** Vispārējie apdrošināšanas noteikumi ir publicēti BTA interneta mājaslapā: <http://www.bta.lv>.
- 12.5.** Visi jautājumi, kas nav atrisināti šajos noteikumos, tiek risināti saskaņā ar Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem un Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 12.6.** Šie noteikumi tiek piemēroti apdrošināšanas līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2020. gada 26. maiju, ja puses apdrošināšanas līgumā nav vienojušās citādāk.